

Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins

AEPS-matskerfið

Helga Kristinsdóttir

sálfræðingur og sviðsstjóri á yngri barna sviði

Yfirlit

- Forsaga
- AEPS-matskerfið
- Innleiðing AEPS á Íslandi
- Hvað er nýtt?
- Reynslan í leik/ og grunnskólunum
- Ný útgáfa væntanleg 2020
- Hvað svo.....

Forsaga

Greiningarstöð skiptist í þrjú svið árið 2010; einhverfusvið, hreyfihömlunarsvið og þroskahömlunarsvið

- Einhverfa: Atferlisþjálfun eða Skipulögð kennsla, oft sjúkra-, iðju- og talþjálfun
- Hreyfihömlun: Sjúkra- iðju-, talþjálfun, óskilgreind þroskaörvun
- Þroskahömlun: Óskilgreind þroskaörvun, oft sjúkra-, iðju- og talþjálfun

Forsaga

- Aðalheiður Una Narfadóttir, leikskólasérkennari
- Atli Magnússon atferlisfræðingur
- Guðbjörg Björnsdóttir, þroskaþjálfari
- Helga Kristinsdóttir, sálfræðingur
- Þórunn Halldórsdóttir, þroskaþjálfari

Forsaga

- Upplifðum skort á tíma og þekkingu til að búa til einstaklingsnámskrár
- Vildum finna leið til að auðvelda vinnuna
- Oft leið langur tími frá því grunur um frávík vaknaði þar til námskráin var tilbúin og markviss vinna farin af stað
- Foreldrar oft óvissir um markmið íhlutunar

Forsaga

- Aukin áhersla á snemmtæka íhlutun
- Aukin áhersla á skipulögð vinnubrögð í snemmtækri íhlutun
- Aukin áhersla á fjölskyldumiðaða þjónustu
- Aukin áhersla á þverfaglega teymisvinnu

Óskir

- Listi sem einskorðaðist ekki við ákveðin frávík
- Námskrá með hugmyndum að leiðum
- Mikill fjöldi matslista en fáir með námskrá
- Ákváðum að velja AEPS eftir að hafa skoðað málið ítarlega

AEPS-matskerfið

- Höfundar:

- **Diane Bricker**, Center on Human Development, University of Oregon, Eugene
- **Kristie Pretti-Frontczak**, Kent State University, Kent, Ohio
- **JoAnn (JJ) Johnson**, Research and Education Planning Center, Nevada University, Center for Excellence, University of Nevada-Reno
- **Elizabeth Straka**, New England Early Intervention Counseling in Developmental Disabilities, Wells, Maine

Auk Betty Capt, Kristine Slentz og Misti Waddell

Þróun AEPS í USA

- Undirbúningur hófst árið 1974
- Fyrsta útgáfa um 1980, API, meira en 600 atriði, aldurinn 0 til 2 ára
- Fyrirlögn tók um 8 til 10 klst
- Gefið út af Brookes 1993; AEPS 0 til 3 ára ásamt námskrá
- Listi fyrir 3 til 6 ára kom út 1996
- Önnur útgáfa kom út 2002
- Þriðja útgáfa væntanleg 2020

AEPS-matskerfið

- Hefti I (0-3 ára)
- Hefti II (3-6 ára)
- Upplýsingar frá fjölskyldu I
- Upplýsingar frá fjölskyldu II
- Námskrá fyrir hefti I
- Námskrá fyrir hefti II

Mat

Markmiðssetning

- Áreiðanlegt
- Þátttaka fjölskyldu
- Yfirgripsmikið
- Sameiginlegt

- Byggt á byrjandi færni
- Eykur aðgengi og þátttöku

- Kerfisbundið
- Alltaf í gangi
- Leiðbeinandi varðandi ákvarðanir

- Eðlilegt umhverfi
- Daglegar venjur

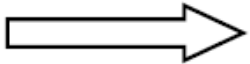
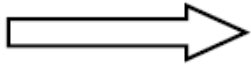
Símat

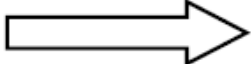
Íhlutun

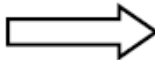
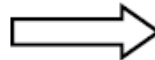
Innihald

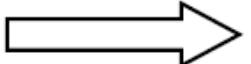
- Fínhyreyfingar
- Grófhreyfingar
- Færni í daglegum athöfnum
- Vitsmunapáttur
- Félagsleg tjáskipti
- Félagsleg samskipti

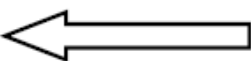
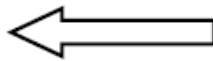

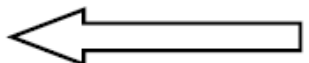
Þáttur A Þáttur B Þáttur C

Auðvelt Erfiðara

Yfirmarkmið 1 Yfirmarkmið 2 Yfirmarkmið 3

Auðvelt Erfiðara

Undirmarkmið 1.1 Undirmarkmið 1.2 Undirmarkmið 1.3

Erfiðara Auðvelt

Upplýsingar frá fjölskyldu

- Skiptist í tvo hluta, hægt að leggja fyrir báða eða annan
- Opnar spurningar í fyrrihluta, spurt um yfirmarkmið í seinnihluta
- Foreldrar geta svarað listanum heima en einnig er hægt að fylla hann út í viðtali
- Sérstaklega spurt um hvaða færni foreldrar vilja að barnið læri
- Forgangsröðun foreldra

Innihald

- Greinagóðar leiðbeiningar varðandi hvernig hægt er að meta eða kenna ákveðna færni
- Listinn metur færni sem er barninu nauðsynleg til þátttöku í daglegu lífi
- Mikil áhersla á skráningu og að fylgjast með framförum yfir tíma

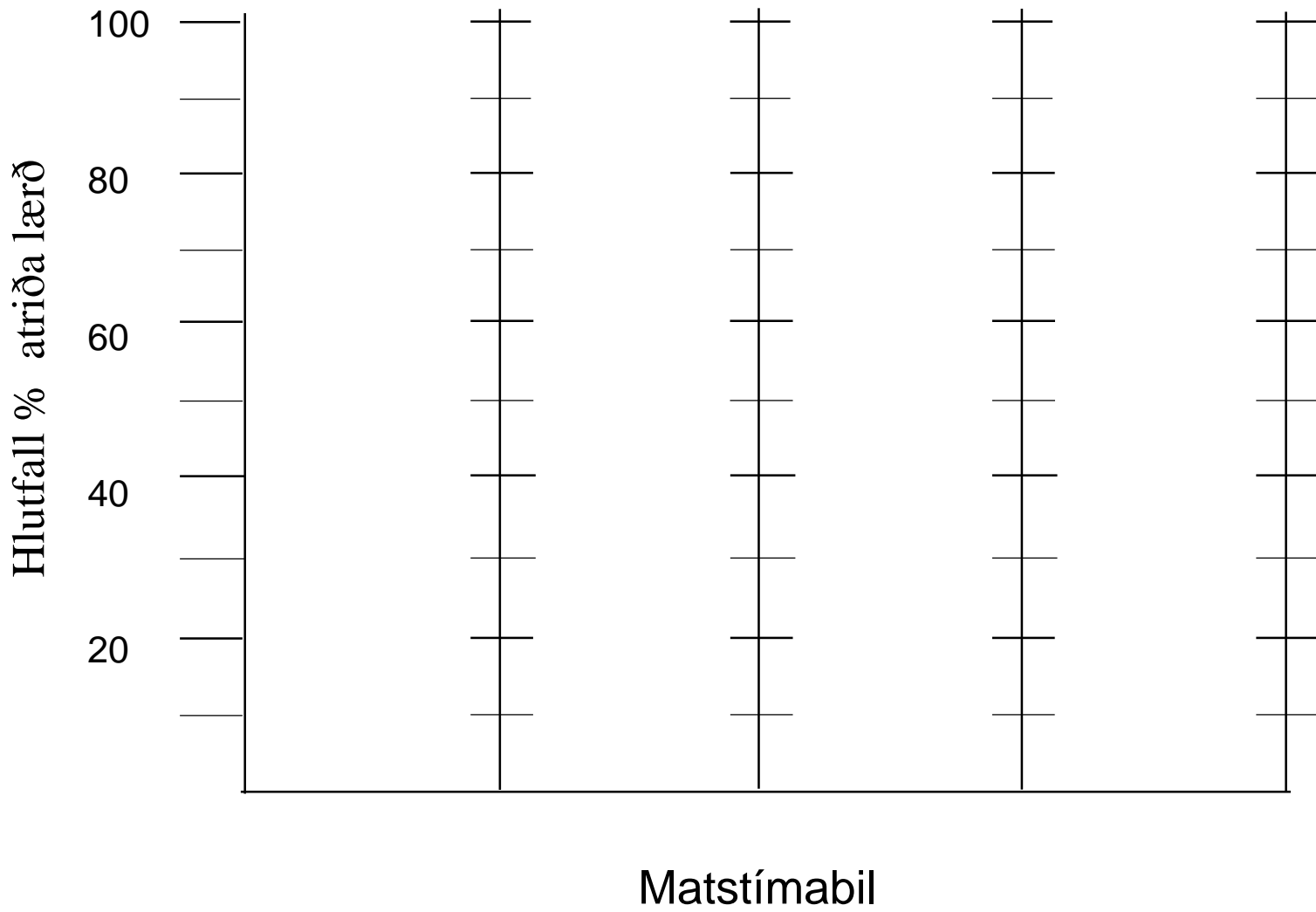

Niðurstöður

- Fáum hlutfall færnatriða sem barnið hefur náð tökum á
- Berum barnið saman við sjálft sig en ekki önnur börn
- Sett upp á sjónrænan hátt
- Fáum góða mynd af styrkleikum og veikleikum í þroska

Félagsleg tjáskipti

AEPS á Íslandi

- Byrjum að prófa okkur áfram á GRR með listann árið 2010
- JoAnn (JJ) Johnson hélt námskeið 2011 á vegum GRR
- Starfsfólk GRR var með handleiðslu í kjölfarið fyrir þátttakendur
- Þýðingar- og þróunarvinna í gangi á árunum 2010 til 2014

AEPS á Íslandi

- Markviss innleiðing frá árinu 2013
- Tæplega 400 manns setið tveggja daga námskeið
- Handleiðsla í kjölfar námskeiðs, teygir sig yfir ár
- Lærdómsferli á báða bóga
- Sífelld endurskoðun og þróun í gangi

AEPS á Íslandi

- Þurfum að muna að AEPS er ekki aðferð í vinnu með börn eins og t.d. atferlisþjálfun
- Þetta er vinnutæki sem nýtist okkur til að búa til einstaklingsnámskrá og skipuleggja íhlutun
- AEPS er í raun grunnur, síðan er hægt að byggja ofan á

Kostir

- Nýtist vel til að efla foreldra í uppeldishlutverki
- Samræmist vel hugmyndafræði leikskólanna
- Nýtist vel í leik- og grunnskólum
- Einskorðast ekki við ákveðin frávik
- Ógrynni hugmynda í vinnu

Hvað er nýtt?

- Námskráin með hugmyndum að leiðum
- Áherslur og forgangsröðun foreldra, verða virkir þátttakendur í teymi
- Áhersla á virkni barns í daglegu lífi
- Frábært tæki í teymisvinnu
- Heildstæð nálgun

Reynslan á Íslandi

- Mikilvægt að vinna rétt með AEPS
- Mörg sveitarfélög mjög öflug í innleiðingu
- Höfum lagt áherslu á að mennta upp sérkennslustjóra í leikskólum
- Gott ef fleiri en einn í hverjum leikskóla kunna á tækið
- Matskerfi sem nýtist vel í grunnskólum á yngsta stigi

Reynslan á Íslandi

- Mikil tortryggni í byrjun
- Lausleg könnun meðal þeirra sem hafa setið námskeiðin bendir til að AEPS nýtist mjög vel
- Mikil vinna til að byrja með en auðveldar síðan einstaklingsnámskrárgerð
- Handleiðslan mikilvæg

Reynslan á Íslandi

- Önnur sýn á vinnuna okkar og aukin foreldrasamvinna
- Skýr markmiðssetning og skýrt hvernig færni byggist upp
- Áherslan á að skapa námstækifæri í daglegu lífi
- Við á GRR höfum lært mikið af samvinnu við leik- og grunnskóla í ferlinu

Nýr matslisti væntanlegur 2020

- Einungis einn matslisti en einnig foreldralisti
- Fleiri atriði sem tengjast undirbúningi fyrir skólagöngu koma inn
- Áframhaldandi áhersla á að efla frumkvæði og virkni barna í daglegu lífi

Hvað svo

- Orðið faliðað í upphaflega AEPS-hópnum
- Samvinna við höfunda varðandi innleiðingu á nýjum matslista
- Leyfi frá útgáfu vegna formlegrar þýðingar
- Áframhaldandi námskeið og þróun
- Vonandi rannsóknir á hagnýtingu og árangri
- Vonandi rafræn útgáfa á íslensku

Rannsóknir

Heimildaskrá yfir rannsóknir má finna á:

<http://aepslinkedssystem.com/annotatedbio.html>

- Sjá nánar í:

LINKing, Authentic Assessment & Early Childhood Intervention. Best Measures for Best Practices.

Eftir Bagnato, Neisworth, & Pretti-Frontczak, 2010.

AEPS

Nánari upplýsingar og pantanir:

<http://www.brookespublishing.com>

<https://www.eurospanbookstore.com>

<http://amazon.com>

<http://www.amazon.co.uk>

<http://www.bookdepository.com/>

<http://aepslinkedssystem.com>

<http://aepsinteractive.com>

